

Biogāze no ražošanas pārpalikumiem

PALDIĒS DARBINIEKIEM! Kopā ar Sprukuļu ģimeni Iveta Kroiča (ceturtnā no kreisās), Uldis Gobiņš un Guntis Dzelve.

AP MILJONU VĒRTS PROJEKTS. Graudu apstrādes un uzglabāšanas komplekss.

→ 1. lpp.
Piektdien, 5. jūlijā, Bebru pagastā notika zemnieku saimniecības "Vecsiljāni" graudu pirmapstrādes, žāvēšanas un uzglabāšanas kompleksa, kā arī liellopu spēkbarības sagatavošanas kompleksa atklāšana.

IMANTA KAZIŅUNA
TEKSTS UN FOTO

Atklāšanas pasākumā piedalījās Sprukuļu ģimenes uzņēmumu — SIA "Vecsiljāni" un "Pakavs" darbinieki, sadarbības partneri un viesi no Aizkraukles, kā arī kaimiņu novadu saimniecībām.

Abu uzņēmumu īpašnieks Juris Sprukulis stāsta, ka "Vecsiljāni" apsaimnieko 1600 ha lauksaimniecības zemes, 300 ha meža, pienu ražo 1200 slaucamas govīs. Te arī gatavo "Ievas sieru" un pašpatēriņam audzē zālājus, graudus un kukurūzu. "Vecsiljāni" ražo arī biometānu, kuru tuvākajā laikā sāks iepildīt uzņēmuma "Conexus Baltic Grid" gāzes stāstā. Saimniecība kopumā nodarbina 70 strādājošos. Tajā skaitā "Ievas siera" ražošanē apmēram desmit darbiniekus. Vairāki darbinieki te strādā no pirmās dienas vai ilgu laiku — Iopkopības vadītāja, veterinārārste Iveta Kroiča, telpkopji Iveta Vilmane, Aivars Straume, Uldis Go-

Fakts

- ◆ Zemnieku saimniecību "Vecsiljāni" 1991. gadā dibināja Jānis Midegs, Jura Sprukuļa dzīvesbiedres Mairas tēvs.
- ◆ 2006. gadā dibināta SIA "Vecsiljāni". Par tās īpašnieku kļūst Juris Sprukulis.
- ◆ Pašlaik uzņēmuma valdē ir Juris Sprukulis (57% kapitāldaļu), dēls Reinholds (40% kapitāldaļu) un Uldis Gobiņš (3% kapitāldaļu).
- ◆ Pēc firmas.lv datiem saimniecība 2023. gadā apgrozīja septiņus miljonus eiro.
- ◆ Sprukuļu ģimenes uzņēmums ir arī SIA "Pakavs". Tajā Mairai Sprukulei pieder 98,45% kapitāldaļu. Uzņēmuma apgrozījums 2022. gadā bija 21,4 miljoni eiro.

biņš. Nodokļos gadā saimniecība nomaksā ap miljonu eiro.

Efektīvāk, drošāk un vieglāk

Atklāšanas dienā klātesošajiem demonstrēja saimniecības iespēju pašiem saražot spēkbarību. Tam iegādāta nepieciešamā tehnika — barības sastāvdaļu mikseris, tīlpsne, kurās uzglabā sāli, minerālpiedevas, soju, rapsi, saplacinātus graudus, kukurūzu. Katrai liellopu grupai izstrādāta barības recepte un saražoto spēkbarību pārsvarā izmanto savā saimniecībā. Juris Sprukulis teic, ka nākotnē to varētu piedāvāt iegādāties citiem liellopu audzētājiem. Kā saimniecība līdz šim gatavoja

spēkbarību? Tas noticis vienkāršoti, bija smags, darbietilpīgs process. Turklāt tagad barības sagatavošana ir slēgta tipa, bet līdz šim, piemēram, graudiem varēja piekļūt savvaļas putni, kas nozīmē infekcijas draudus. Tehnoloģiju izmantošana nozīmē arī precīzītāti barības sagatavošanā, ievērojot receptē norādītos sastāvdaļu daudzumus.

Otrs lielais objekts, kuram šajā dienā pievērsa mazāku vērību, bet kuram ir vienlīdz liela nozīme sekmiņai saimniecības darbībai, ir graudu attīrīšanas, žāvēšanas un uzglabāšanas komplekss. Kā saka uzņē-

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts "Staburags".

SIA "VECSILJĀNI" UN "PAKAVS" ĪPAŠNIEKI. Juris un Maira Sprukuļi.

LOPBARĪBAS KALNS. Smaržīga un kvalitatīva izejviela pienam.

muma īpašnieks, iepriekš graudus nācās saimniecības teritorijā vairākkārt pārvadāt, kas bija neefektīvi un darbietilpīgi.

Investīcijas abos projektos kopā ir aptuveni trīs miljoni eiro.

Pašiem savs gāzes attīrītājs

Juris Sprukulis arī stāsta, ka "Vecsiljāni" pamazām kļūvuši par pilna cikla saimniecību. Tas nozīmē, ka pašu spēkiem un resursiem veic augsnes mēsošanu, apstrādi, lopbarības, kā arī piena un siera ražošanu, un izmanto ražošanas atkritumus. No tiem biogāzes stacijā iegūst kurināmo — biometānu. Šī dabasgāzes alternatīva šonedēļ pirmo reizi nonāks gāzes pārvades un uzglabāšanas operatora SIA "Conexus Baltic Grid" tīklā. (Uzņēmums pārvalda Inčukalna pazemes gāzes krātuvi un dabasgāzes pārvades sistēmu — aut.) Lai biogāzi attīrītu līdz dabasgāzes kvalitātei, "Vecsiljāni" iegādājušies iekārtu, kas veic

filtrāciju. Gāzes transportēšanai zemnieku saimniecība izbūvējusi 4,5 km garu cauruļvadu. Lai Bebru pagastā saražoto gāzi ielaistu kopējā tīklā, vajadzēja izpildīt prasības un saņemt Starptautiskās ilgtspējas un oglekļa sertifikātu (ISCC — International Sustainability and Carbon Certification — angl.). Juris Sprukulis atzīst — pašu saražoto gāzi varētu izmanto savas tehnikas darbināšanai, taču pašlaik to izdevīgāk pārdot degvielas tirgotājiem Eiropā.

Stāstot par "Vecsiljāniem" kā pilna cikla saimniecību, Juris Sprukulis saka, ka ar gāzes ražošanu cikls nebūt nenoslēdzas. Tās ražošanas procesā rodas atlikums — sausais un šķidrās digestāts. Šķidrās izmanto aramzemes mēsošanai. Līdz ar to saimniecībā maksimāli maz iespējams pārēk minerālmēsus. Tā kā daļa digestāta paliek pāri, sauso frakciju nākotnē, iespējams, jau nākamajā sezonā, caur veikalu "Pakavs" tīklu varēs piedāvāt iegādāties citiem lauksaimniekiem. ◆